

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/8/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123458847
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123458847.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. F., narodeného XX. J. XXXX, S., L. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Veverkom, Bratislava, Vílová 2, proti žalovanej obchodnej spoločnosti DARENT BA s.r.o., Bratislava, Hrobáková 13, IČO: 50 774 379, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Mestická, Slovíková, s.r.o., Žilina, Hviezdoslavova 6, IČO: 36 421 910, o zaplatenie 4 472,68 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 36Csp/15/2024, o nesúhlase s postúpením sporu takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je n e d
ô v o d n ý.

Na prejednanie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 36Csp/15/2024 je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 36Csp/15/2024 podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti súdu. Na odôvodnenie nesúhlasu s postúpením sporu uviedol, že Okresný súd Banská Bystrica spor postúpil Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu príslušnému na jeho prejednanie, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“). Mestský súd Bratislava IV mal za to, že predmetom konania je obchodnoprávny nárok, keďže žalobca si uplatňuje nárok na náhradu nákladov, ktoré bol nútený vynaložiť z dôvodu opakovaných porúch a následnej nepojazdnosti motorového vozidla, ktoré si prenajal od žalovaného na základe zmluvy o nájme dopravného prostriedku z 18. augusta 2022 (č. l. 9). Žalobca a žalovaný uzatvorili zmluvu v zmysle § 630 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Obchodný zákonník“ alebo „OBZ“). Zároveň sa v bode 5. Článku II. zmluvy dohodli, že vo veciach neupravených zmluvou sa zmluvný vzťah spravuje príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení

neskorších predpisov, a to aj v prípade, ak nájomca (t. j. žalobca) nie je podnikateľom. Súdom kauzálnu príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie sporu je tak Mestský súd Bratislava III. Po právnej stránke nesúhlas s postúpením sporu Mestský súd Bratislava IV odôvodnil poukazom na § 36 ods. 2, § 40, § 43 ods. 2, § 22 písm. a) CSP a § 262 ods. 1, 2 OBZ.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu s postúpením sporu a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu nie je dôvodný.

3. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

4. Podľa § 12 ods. 1 a 2 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

7. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

8. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9.1. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9.2. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

9.3. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

9.4. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10.1. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu a jeho príloh vyplýva, že zmluvou o nájme dopravného prostriedku z 18. augusta 2022 si žalobca ako nájomca od žalovaného ako prenajímateľa prenajal dve motorové vozidlá za účelom vykonania cesty do Nórska a späť (rybársky zájazd). Z dôvodu opakovaných porúch a následnej nepojazdnosti jedného motorového vozidla bol žalobca nútený vynaložiť náklady v celkovej sume 4 472,68 eura. Podľa Článku II. bod 5. zmluvy sa zmluvné strany

dohodli, že vo veciach neupravených zmluvou sa zmluvný vzťah spravuje príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, a to aj v prípade, ak nájomca nie je podnikateľom. Napriek skutočnosti, že zmluva o nájme dopravného prostriedku bola uzatvorená podľa § 630 a nasl. OBZ, žalobca je podľa jeho tvrdenia v právnom postavení spotrebiteľa so všetkými právami z toho vyplývajúcimi podľa zákona 250/2007 Z. z. v súbehu s § 52 - 54a OZ a § 4 ods. 2 písm. v) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

10.2. Okresný súd Banská Bystrica rozhodol vo veci platobným rozkazom z 13. decembra 2023 sp. zn. 27Up/1896/2023, proti ktorému podal žalovaný odpor. Následne Okresný súd Banská Bystrica podaním z 19. februára 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu príslušnému na prejednanie veci, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.

11. Mestský súd Bratislava IV odôvodňoval existenciu kauzálnej príslušnosti Mestského súdu Bratislava III na prejednanie sporu tým, že predmetom konania je obchodnoprávny nárok. Obchodnoprávny charakter sporu vyvodzoval z toho, že zmluva o nájme dopravného prostriedku bola uzatvorená v zmysle § 630 a nasl. OBZ a zmluvné strany sa dohodli, že vo veciach neupravených zmluvou sa zmluvný vzťah spravuje príslušnými ustanoveniami OBZ aj v prípade, ak nájomca (žalobca) nie je podnikateľom. Pre posúdenie (ne)dôvodnosti nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica bolo preto potrebné ustáliť, či v danom prípade skutočne ide o obchodnoprávny spor, prejednanie a rozhodnutie ktorého je zákonom zverené kauzálne príslušným súdom (§ 22 CSP). Na tomto mieste najvyšší súd poznamenáva, že pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019).

12. Na to, aby určitý záväzkový vzťah spadal do množiny obchodnoprávných záväzkov, musí napĺňať kritériá ustanovené v § 261 OBZ, prípadne si strany môžu v zmysle § 262 OBZ dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 OBZ, sa spravuje OBZ. Takáto dohoda vyžaduje písomnú formu (§ 262 ods. 2 OBZ). V posudzovanom prípade je zrejmé, že vôľou zmluvných strán zmluvy o nájme dopravného prostriedku bolo, aby sa ich záväzkový vzťah spravoval OBZ. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že zmluvu uzatvorili v zmysle § 630 a nasl. OBZ a tiež zo znenia Článku II. bod 5. zmluvy, podľa ktorého vo veciach neupravených zmluvou sa zmluvný vzťah spravuje príslušnými ustanoveniami OBZ aj v prípade, ak nájomca nie je podnikateľom. Na druhej strane je však nevyhnutné prihliadnuť na to, že žalovaný pri uzatváraní a plnení dotknutej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ (§ 52 ods. 3 OZ), pričom na strane žalobcu uzatvorenie uvedenej zmluvy v rámci predmetu jeho podnikateľskej činnosti z obsahu spisu nevyplyva. Žalobca uzatvoril so žalovaným (podnikateľom) zmluvu o nájme dopravného prostriedku ako fyzická osoba - nepodnikateľ (§ 52 ods. 4 OZ), a preto mu podľa názoru dovolacieho súdu prislúcha postavenie spotrebiteľa. Na právny vzťah žalobcu a žalovaného sa tak budú aplikovať aj právne relevantné a kogentné ustanovenia § 52 - § 54a OZ o spotrebiteľských zmluvách, čím je daný spotrebiteľský charakter sporu ako sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v zmysle § 290 CSP.

13. Na základe uvedeného najvyšší súd konštatuje nesprávnosť právneho záveru Mestského súdu Bratislava IV, že na prejednanie a rozhodnutie sporu je kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III podľa § 22 písm. a) CSP. Vecne a miestne príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV v súlade s § 12 a § 13 CSP.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.